

JAN KINZL / 14. 2. 2022

Obrazy českých filmových prasklin

Digitální uvedení raných snímků filmového průkopníka Jana Kříženeckého umožňuje širokému publiku po dlouhé době objevit první české dokumenty a hrané filmy a přenést se tak do období více než před sto lety. Se samotným procesem digitalizace, který probíhal pod vedením Národního filmového archivu, se však zejména kvůli špatnému stavu filmových materiálů pojilo mnoho komplikací. Proto se tým restaurátorů rozhodl nejít standardní cestou digitálního retušování, ale cílem se stalo „představit filmy v takové podobě, která zohledňuje aktuální stav filmových materiálů.“^[1]

Na absenci „přikrašlovacích“ efektů v digitální podobě snímků Jana Kříženeckého reaguje audiovizuální esej *Obrazy českých filmových prasklin*. Vychází při tom z předpokladu, že materiální poškození, které se ve velmi rychlých a pomíjivých okamžicích propisuje do filmových okének, radikálně ovlivňuje naši diváckou zkušenost s promítanými snímky, přestože si to při samotném sledování nemusíme vůbec uvědomovat.

Audiovizuální esej pracuje se třemi filmy – *Cyklisté* (1898), *Žofínská plovárna* (1898) a *Svatojanská pouť na českoslovanské vesnici* (1898). Soustředí se při tom na jejich původní kopie, které na rozdíl od originálních negativů byly používány při četných filmových projekcích, což se společně s materiální degradací způsobenou stářím filmových pásů významně propsalo do jejich současné podoby.

Ústřední otázkou *Obrazů českých filmových prasklin* je, co se s krátkými výjevy z pražského života stane, když se prchavé analogové trhliny a praskliny již natrvalo konzervují v divácké paměti. Materiální deformace se pomocí ryze digitálních úprav vytrhávají z časového plynutí filmového média, vrství se a překrývají originální obsah

záběrů. Audiovizuální esej tak analogové praskliny přijímá jakožto plnohodnotnou součást filmového média, díky čemuž přináší zcela nový pohled na materiální krásu českého filmového dědictví.

Poznámky:

[1] Jeanne Pommeau, Digitalizace filmů Jana Kříženeckého. Online: <
<https://www.filmovyprehled.cz/cs/revue/detail/digitalizace-filmu-jana-krizeneckeho>
>, [cit. 14. 1. 2022].